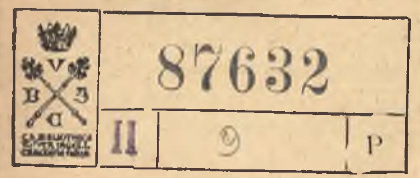

ЧИ ПРАВДА СЕ, ЩО СЬВ. ПРИЧАСТЄ СОВЕРШАЄ СЯ У КАТОЛИКІВ НЕПРАВИЛЬНО?

Кажуть »царославні« автори у своїх брошурах, що у католиків-латинників сьв. Причастє відбуває ся неправильно за для того, що они зовсім не пють Крови Господньої, та не допускають маленьких дітий до сьв. Причастя. Побачмо, кілько правди у тім закиді.

1. О Причастю під одним видом хліба.

В перших часах християньскої Церкви Тайни пресьв. Тіла и Крови Господньої сьвященики звичайно подавали навіть сьвітским людям під двома видами хліба і вина, як се бачимо ще тепер у рускій церкві. Але звідси ніяк не мож заключати, щоби оба види були конечно потрібні до повного Причастя. І тогди трафлялось часто, що наприм̂ір ісповідникам за віру, котрі були замкнені у вязниці, також недугим усім, що не могли приходити до церкви, сьвященики або диякони заносили Причастє лиш під одним видом. Бувало давнійше и так, що декотрі побожні християне, живучи далеко від церкви, брали сьв. Причастє домів, щоби щоденно причащатись, але и тогди Причастє було під одним видом. А навіть история указує, що у старинній церкві вільно було і при богослуженю причащатись сьвітским людям після власного вибору так під одним видом, як під двома видами. Із того показує ся, що давнійша Церков уважала сьв. Причастє за рівно добре и спасительне, чи оно було під двома видами, чи тілько під одним видом хліба.

Часом »царославні« писателї закидивають, що римскі папи: Лев Великий і Геласій заборонили причащати ся під одним видомъ. Але не щиро поступають у сім случаю, бо замовчають для яких причин папи так поступили, а прецінь у тім і діло, кому і для чого заборонено було принимати Причастє під одним видом. Було се так. В IV і V столїтю появились єретики, котрі учили, що вина не сотворив Господь Бог, але диявол і для того не повинно ся принимати Причастя під видом вина. Щоби ті єретики не могли укривати своєї єреси, позаяк і многі правовірні християне причащались під одним видом хліба, римскі папи наказали всім християнам принимати Причастє під двома видами хліба і вина. Се було не по гадцї єретиків, они спротивились папскому наказови; але тим способом показалось, хто є єретик, а хто правовірний і непослушні єретики були відлучені від Церкви.

В якийсь час потім устала блудна наука, а в наслїдок того і папский заказ перестав обовязувати. І дїйсно многі правовірні вскорі зачали знов причащатись під одним видом хлїба не для того, щоби осуджали вино як єретики, але для иньших зівсїм причин.

Якіж се були причини, за для котрих не всї правовірні християне принимали сьв. Причастіє під видом вина? Найперше суть декотрі люди, що дуже не люблять запаху і смаку вина і такі не приступали до Причастія під видом вина. Другим було се дуже противно, що Причастіє давалось з одної чаші всїм: боява ся неоден, щоби на него не перейшла яка заразлива слабість, и тому повстримувались від сьв. чаші. Також в латиньских краях деякі сьвященики не причащали людий під видом вина, щоби не розлїти сьв. Крови, що, розуміє ся, було би немалою зневагою сьв. Тайн. Вкінци, коли ся цїлі краї навертали до сьв. віри, трафляло ся, що в декотрих краях не мож було дїстати тілько вина, щоби не лишень для сьвященика, але і для всїх вірних приготовити сьв. Причастіє під обома видами.

Сї і другі ще причини викликали се, що у многих краях зівсїм устав звичай причащати ся під обома видами, хотяй в других тримались противного звичаю, и принимали сьв. Тайни все під двома видами. Сьв. Церков, хоть для латинників потвердила їх обичай причащеня під одним видом, однакож для вірних всхідного грецкого обряду лишила спосіб причащеня під обома видами. І тепер ще пильнує ся, щоби ті ріжницї обрядів не затерали ся, бо они дуже красно представляють, як то всї народи сьвіта мають бути одною родиною в вірі і любові, хоть кождий по свому славить Господа Бога. Католицка Церков допускає одному обрядови причащатися під одним видом, другому під двома видами, і всїм християнам твердо приказує, щоби другого обряду не осуждали и не ганили, але шанували єго, яко добру і сьвяту річ. Коли єретик Гус осьмілив ся научати, що той, хто причащає ся по латиньски, принимає лишень мертве тїло Христове без крови, то сьв. Церков на Соборі в Констанциї (1415 р.) осудила єго блудну науку та відлучила єго від Церкви. Також на Соборі Тридентскім (1563 р.) було кинено прокляте на усїх противників латиньского обряду.

Чи такий суд Церкви правильний? Очевидно, що правильний, бо Церков, основана на сьв. Петрі і єго наслїдниках, не може поблудити в вірі. Но спитав би хто, чи не бракує чого латиньскому Причастію? На вид здавалось би, що оно не цїлковите, але в дїйсности є инакше. Бо коли в сьв. Лїтурґії посьвячений хлїб всемогучестию Божею переміняє ся в Тїло Господне, то треба розуміти, що там повстає не якесь мертве, але живе Тїло Ісуса Христа, котрий від хвилї свого Воскресеня вже більше не умирає. Но де є живе тїло, там мусить находитися і жива кров, бо живого тїла без крови нема. Для того віримо, що навіть під самим видом хлїба єсть правдиво присутним цїлий Ісус Христос з тїлом, кровию, душею і божеством своїм. А під видом вина єсть також цїлий и живий Спаситель. Із того видно, що латинники, так само як рускі, приймають живе Тїло Христове і Причастіє їх так добре і цїлковите, як і тих, що причащають ся під двома видами.

Чомуж однако — спитаєте мене — Ісус Христос на послїдній вечері уживав не тілько хлїба, але і вина. Відповідає ся, що тогди Спаситель установив не само Причастіє, але і безкровну жертву, маючу припоминати і представляти християнам кроваву жертву на крестї. Ужив проте двох видів хлїба і вина, щоби наочно тая жертва на престолї була образом пролїтя крови на крестї. Но се є тілько образ, бо в дїйсности в сьв. Лїтурґії сьв. Кровь не проливає ся і Христос являєсь чудесно присутним живий і цїлий під кождим з двох видів.

»Цaрославні« батюшки говорять небилицю, будьтоби ксьондзи з гордости

присвоїли собі право на цілковите Причастіє, а сьвітским людям давали лиш сьв. Тіло. Ми вже казали, які причини ввели у латинників звичай причащеня під одним видом. Ніякої гордости там не було. Ксьондзи причащають ся під обома видами не для того, щобо ріжнити ся від своїх парохиян, але для того, що відправляючи сьв. Літурґію, котра без двох видів бути не може, мусять приняти сьв. Дары так, як їх благословили, т. е. під двома видами. Але єсли ксьондз не править служби Божої, а хоче причащати ся, як напримір в хоробі, тогди і єму подають сьв. Дари під одним видом. Так само случає ся у Великий Четверток, коли оден тілько ксьондз відправляє службу Божу, а иньші присутні ксьондзи причащають ся разом со сьвітскими під одним видом.

Декотрі знов виджуть закид против католиків в словах Христових: Пійте отъ нея (мабуть із чаші) всѣ (Мат. 26, 27), з котрих має якоби слїдувати наказ, щоби всї люди причащали ся під обома видами. Але несправедливо товкують сьв. Письмо. Ті слова були сказані лишень до апостолів, а не до всїх християн. Звідки знаємо о тім? Звідси, що Христос сказав: »Пійте з неї«, мабуть з тої чаші, котра була у Него в руцї. А таке приказанє прецїнь не могло відносити ся до иньших християн, бо тепер тої чаші, о котрій Христос говорив, вже зівсім нема. Так отже і слово »всї« не до всїх віруючих, а лиш до апостолів відносити треба.

»Царославні« настають ще на слово: »Пийте«, а от і у них не всї пють Причастіє, бо слабих причащають під одним тілько видом. Правда, що у них той сьв. Хліб напоює ся в посьвяченім винї, але потім єго висушують і слабим дають вже не яко питє, але яко корм. Із сего бачимо, що не можна наставати на кожду букву сьв. Письма і товковати по своєму, але треба слухати, як викладає ті місця сьв. Письма Католицка Церков, а Церков слова Ісуса Христа так розуміє, що Причастіє і під одним видом і під двома видами без ніякої ріжницї є спасительним для приймуючих.

2. Чи є обовязок причащати маленькі дїти?

Католицкі сьвященики і латиньскі і рускі не причащають маленьких дїтий, як »православні«, але наш сей звичай не заслугує на ніяку нагану, бо не причиняє дїтям ніякої шкоди.

»Царославні« покликують ся на слова Спасителя: Аще не снѣсте плоти Сына человѣческаго, ни піете крови Єго, живота не имате въ себѣ (Єв. Іоан. 6, 53) и говорять, що без Причастія і маленькі дїти не могуть спасти ся. Але треба прочитати лиш Письмо сьв. і історию Церкви, щоби переконати ся, що ті слова не відносять ся до дїтий, а до дорослих. І дїйсно, єсли дорослий по лїнивости своїй не причащає ся довший час, то тим самим позбавляє ся помочи Божої, без котрої попаде скоро в тяжкий гріх і утратить благодать и любов Божу — і не буде мати живота в собі. Сегож о малих дїтях не можна сказати. Они для недостаточного розуму не могуть ніяк согрішити, а проте і благодать Божа, яку одержали на сьв. Хрещеню, треває в їх серцях і без сьв. Причастія. Тогди лиш оно їм потребне, коли дїйдуть до уживаня розуму, но тогди власне сьв. Церков приготовляє їх до сьв. Причастія.

Треба ще і о тім памятати. что сьв. Причастіє не в такій безусловній мірі є потрібне для християньского житя та спасеня, як таинство хрещеня. Із VIII глави Апостольских Дїяній звісно, що коли сьв. Филип охрестив одного мурина на пустинї, то не дав єму сьв. Причастія, бо сам не був сьвящеником, а лиш дияконом. Новоохрещений же слуга поїхав домів, де не було ніякого сьвященика анї церкви і проте може ніколи не приступав до сьв. Причастія. А однак чиж можна сказати напевно, що він не міг спастись, бо не причащав ся?

Другий случай. Сьв. Павло пустинник, живучи на пустинї кількадесят

років, анї до церкви не ходив, анї не причащав ся, а прецінь був великим сьвятим. Тепер після виданого Церквою закона всї дорослі християне винні найменьше раз в рік причащати ся і нїхто вже не може йти за приміром сьв. Павла пустиника, але примір его є доказом, що сьв. Причастіє не так безусловно потребне для спасеня. Тому потрібне, кому наказано, але для дїтий нема такого наказу.

Але — кажуть нам — Ісус Христос сказав: Оставите дѣтей приходити ко мнѣ (Єв. Луки 18, 16); чомуж католики не допускають їх до сьв. Причастія? Но досить побачити евангеліє в указанній главі, щоби переконати ся, що Спаситель, коли говорив сії слова, зівсїм не думав о Причастію, а лишень о благословеню дїтий.

За то в Письмі сьв. є таке місце, котре прямо свідчить против »православних«. У І листї сьв. Павла до Кор. в гл. ХІ-ой наказано всякому причащающому ся, щоби приготовив душу свою і приступав до Причастія, добре розсуджуючи і поймуючи, який хлїб приймає. А який розсудок, та яке понятє о сьв. Тайнах може бути у грудної дитини? Чи може она мати належне ушанованє для сьв. Тїла і Крови Христа? Чиж не трафляє ся у »православних«, що дитина сейчас по принятю сьв. Крови, виплює еї? Для того не можна хвалити того звичаю, який заховує ся у »православних« і лїпше робить Католицка Церков, коли відкладає Причастіє дїтий до пізнїйшого їх віка.

»Православним« батюшкам дякуємо за їх журбу о нас, католиках, і наших дїтях. Ми еї цїлком не потребуєм, бо о нас журить ся наша власна Мати, Католицка Церков. »Царославні« батьки далеко лїпше би зробили, єслиб исправили свої власні недостатки. Они например причащають дїтий, але за тоє дорослі люди дуже рідко приступають у них до Причастія. Сьв. Тайнам у них мало віддає ся чести, та ушанованя.

Католики, коли вірують, що під видом хлїба є присутний сам Ісус Христос, тому і старають ся показати свою віру щирим поклоном. Сьв. Дари виставляють на тронї, падають пред ними на колїна, устроюють процесиї, одним словом радують ся з того, що Христос посеред них. А у »православних«? Ікони та ікони. Ікона справдї також сьвята річ, але без сумнїня безмірно більшого поклону достойнє Тїло Господне у сьв. Тайнах. А о тїм »православні« майже забули. Они бють поклони лиш перед іконами, а перед дарохранительницею не робять нїякого поклону. Ось в чім повинні поправити ся »православні«! Нас, католиків, лїпше лишити в спокою. Ми дуже добре знаємо, що робити треба.

Печатано за позволенем духовного начальства.

Як треба читати: Букви: **и, і, е** вимовляє ся твердо, а букви: **ї, є** мягко.

Учитесь читати в рідній україньскій мові!